

Parašė LIMA Vilniaus skyriaus narė Jūratė Litvinaitė - Paskutinį kartą atnaujinta Penktadienis, 22 Gegužė 2015 20:19

Na, ir sugalvojau. Pačiai smagu – garantuoju, kad būtent rubrika paskatino atsidaryti šį tekstą. Juk panašiai įvardinti straipsniai pritraukia tūstančius skaitytojų ir šimtus komentarų. Įsijautę į mūsų žvaigždžių gyvenimą, nejučiomis perimame jų kalbėjimo manieras, žodynus, aprangos, elgesio stilių, pagaliau - mąstymą. Pamažu klonuojamės ir tampame „vienmačiais žmonėmis“ – dar XX a. VI deš.vokiečių filosofo Herbert Marcuse pasiūlytas terminas. Šitaip filosofas įvardijo politikų, rinkodaros, propagandos ir visų kitų, gebančių plauti mūsų smegenis, veiklos rezultata.

Laikas nuo laiko išsibudiname nuo mąstymo klonuotojų sukeltos abejingumo būsenos. Tada, tarytum prabudę, įsižiūrimė, kad mus supa vienodo fizinio ir intelektualinio išmatavimo žmonės: klonuoti kūnai, klonuotos idėjos, klonuotos dainos, šou. Galėtumėme draugiškai padejuoti su visais – Dieve, kur gi ritasi mūsų visuomenė, kas darosi su mūsų šalimi, su mūsų jaunimu. Deja, negalime. Esame mokytojai – žmonės, nuo kurių bent dalimi priklauso, kokia mūsų visuomenė. Turime įtakos labiausiai matomai viešuomenėje žmonių grupei – jaunimui. Turime įrankių ir poveikio priemonių keisti jų pažiūras, ugdyti skonį, estetikos pajautą. Visi tie, kurie ties šia teksto vieta ketinate man prieštarauti, ginčytis, galite toliau nebeskaityti. Šis tekstas skirtas mokytojui, kuris vis dar tiki savo pašaukimu, savo galia ar bent, turėdamas tik mažą lašelį tikėjimo, vis dėl to iki galo vykdo savo misiją. Net vienam vaikui, kai likę dvidešimt klasėje sėdi gilioje telefoninio transo būsenoje, siekia būti mokytoju – padedančiu rasti. Padedančiu augti.

Tokie tikintys mokytojai ir Lietuvos intelektualinis elitas gegužės 15 – 16 dienomis rinkosi

Parašė LIMA Vilniaus skyriaus narė Jūratė Litvinaitė - Paskutinį kartą atnaujinta Penktadienis, 22 Gegužė 2015 20:19

---

vienoje gražiausių, ir, statistika neleis meluoti, populiariausioje Lietuvoje pavasariais vietoje – Burbiškio dvare (Radviliškio rajonas). Praeitą savaitgalį vykusio tulpių žydėjimo šventė į šį dvarą sutraukė virš 46 000 lankytojų. Šį savaitgalį dvaras buvo atiduotas lituanistikos puoselėtojams. Vis dar marguliuojantis tulpėmis, dvaras atsivėrė apie 100 lituanistikos forumo dalyvių. Pranešimus skaitė Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos, literatūros, kalbotyrininkų akademinių žvaigždynas – profesoriai Zigmantas ir Jūratė Kiaupos, prof. Dangira Pociūtė-Abukevičienė, habil. dr. Ingė Lukšaitė, dr. Darius Kuolys, dr. Kęstutis Kaminskas, dr. Daiva Narbutienė, dr. Saulius Narbutas. Be abejo, pagrindiniai dalyviai buvo mokytojai. Tie, kurie ieškojo įkvėpimo savo pamokoms, tie, kuriems rūpi lietuvių kalbos ir istorijos ateitis, tie, kurie turi ko paklausti ir turi ką pasakyti. Ar bent tiki, kad vis dar gali ko nors išmokti ir dar šiek tiek patobulėti. Na, ir, savaime suprantama, dalyvavo forumo organizatoriai – UPC ir ŠMM atstovai. Be Nidos Poderienės, Meilės Čeponienės forumas nebūtų įvykęs. Ačiū organizatoriams.

Forume iš tiesų kalbėta apie elitą – ir čia be jokios pompastikos. Forumo tema – Lietuvą kūrusios ir tebekuriančios asmenybės. XVI a. Lietuvos politikai ir rašytojai: jų kūryba ir idėjos šiandien". Dėmesio centre, kaip ir priklauso Radviliškiui, vienas iš Radvilų, Mikalojus Radvila Juodasis. Jam šiemet sukaktų 500 metų.

Belieka atjausti tuos, kurie neišgirdo ypatingai paveikių, įkvepiančių akademinio žvaigždyno pranešimų. Istorikai, kalbininkai, literatūros tyrinėtojai atvėrė ne tik ypatingas mūsų istorines asmenybes, bet ir vertino jų vaidmenį respublikoje, jos kultūroje, užsienio politikoje, ypač santykiuose su Lenkija.

Ypatingą sujudimą auditorijoje išprovokavo simpoziumas, moderuojamas dr. Dariaus Kuolio ir mokytojos ekspertės, LIMA pirmininkės Žanetos Vaškevičienės. Simpoziumo pranešėjai mokytojas Vytautas Toleikis, mokytoja ekspertė Aldona Kruševičiūtė, mokytojas ekspertas Eugenijus Manelis, mokytoja ekspertė Jūratė Litvinaitė pristatė savitus požiūrius į istorinės asmenybės vaidmenį ugdyme, pasiūlė metodinių idėjų, pasidalijo patirtimi, iškėlė keletą probleminių klausimų.

Intensyvų protų atakavimą idėjomis šiek tiek neutralizavo kavos ir pietų pertraukos. Jų metu tarp mokytojų ir akademinio pasaulio atstovų mezgėsi nuoširdus bendravimas, diskusijos pranešimuose išsakytomis temomis. Pagaliau buvo puiki proga pasišnekučiuoti apie aktualius istorijai, lituanistikai klausimus, aptarti bendradarbiavimo perspektyvas, galimas ateities veiklas.

Kaip ir priklauso dvare organizuojamam renginiui, pirmą forumo sesiją užbaigė profesionalaus „Knygų teatro“ spektaklis, „Prabangos“, sukurtas pagal J. Savickio noveles. Smagu, kad po spektaklio aktoriai neskubėjo išvykti, o prisijungė pabendrauti vakaronėje.

Parašė LIMA Vilniaus skyriaus narė Jūratė Litvinaitė - Paskutinį kartą atnaujinta Penktadienis, 22 Gegužė 2015 20:19

Sunku patikėti, tačiau vakaronė tęsėsi bene iki vidurnakčio, tik persikėlė į neformalią aplinką. Tarytum geriausius studijų metus primenančiame susibūrimė dalyvavo bene visi forumo dalyviai. Susėdę viename kambaryje ant ratu sustumtų lovų, iki išnaktų klausėmės prof. Ingės Lukšaitės prisiminimų apie studijų laikus, mokslinius tyrinėjimus, keliones, lietuviškų lobių paieškas, apie Sąjūdį ir jos veikėjus, be abejo, apie profesorės mamą prof. Meilę Lukšienę. Ypatinga erudicija visus džiugino Kęstutis Kaminskas, Vytautas Toleikis, Darius Kuolys. Galėjai jausti, kad esi bendruomenės, pagrįstos pasitikėjimu, ištikimybe toms pačioms vertybėms, neatsiejama dalis.

Kita forumo diena buvo ne mažiau intensyvi. Po pranešimų sekė filmo „Radviliada“ peržiūra ir komentavimas. Prof. Ingės Lukšaitės, Zigmanto Kiaupos pastabos – patikimi, solidūs patarimai mokytojui, norinčiam filmo medžiagą panaudoti savo pamokose.

Jau pirmą dieną buvo kalbama, kad forumo vieta Radviliškyje buvo pasirinkta pasiūlius Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjui Kęstučiui Kaminskui. Mat jis pats – Radviliškio krašto žmogus. Kitaip nepavadinsi - tikras šio krašto fanas. Jis mus vedė vedė per dvarus, gražiausius miestelius, išsiskiriančius savo bažnyčiomis, kapinaitėmis. Be abejo, ir į Lietuvos partizanų apygardų atstovų suvažiavimo bunkerį Minaičiuose. Mūsų čia laukė įvykių liudininkė – ūkininkų, kurių sodyboje glaudėsi partizanai, jauniausioji dukra Julijona Mikniūtė Petrėtienė. Jos pasakojama istorija atvėrė tikrų Lietuvos elito žvaigždžių portretus.

Pasivažinėjimą po Radviliškį užbaigė mūsų kolegų ekskursija į kitą partizanų vadavietę. Paskui - ačiū kolegoms iš Radviliškio, tikriems šviesuoliams, Rokiškio rajono elitui – Klemui ir Audrai Indrėkams, lietuvių kalbos ir literatūros mokytojams iš Grinkiškių J. Poderio vidurinės mokyklos - aplankėme Barborą Radvilaite įkūnijusios aktorės Rūtos Staliliūnaitės kapą Pašušvio kapinėse. Mokytojai – seni aktorės bičiuliai.

Gal tik 19 val. vis pakeliui tuštėjantis autobusas pasiekė Vilnių. Neįtikėtina, bet po dviejų darbo dienų nesinorėjo ilsėtis – norėjosi kalbėti, eiti, dalyvauti. Dar autobuse Darius Kuolys ir Nida Poderienė, tardamiesi su bendruomene, apmetė naujo forumo planą – kalbėta, kad visai neblogai būtų ir trijų dienų. Retas atvejis šiais laikais, bet dauguma pritarė, kad trijų dienų darbas būtų dar nuostabiau.

Mums belieka dar kartą padėkoti forumo įkvėpėjams, organizatoriams akademinio pasaulio

Parašė LIMA Vilniaus skyriaus narė Jūratė Litvinaitė - Paskutinį kartą atnaujinta Penktadienis, 22 Gegužė 2015 20:19

---

atstovams, kolegoms. Ypač lituanistams.

O mums visiems – iki malonių, įspūdingų susitikimų kituose forumuose. Ir kreipkime akis į tikrą elitą. Skirkime laiko savaitgaliais praturtėti intelektualiai, kultūriškai, emociškai – pabūti su tais, kurie nori dalintis ir įkvėpia.

